

Doel PFAS-actieprogramma

1. Vermindering van de hoeveelheid PFAS naar milieu
2. Vermindering blootstelling mens

Het stimuleren van overheden en bedrijven in de **omschakeling naar duurzame en veilige alternatieven** voor PFAS en bij technieken rondom afvalwaterzuivering.

Daarbij:

- Aandacht voor de gehele keten
- Aandacht voor meerdere aspecten (lucht, bodem, afval en water)
- Afwenteling van ene naar andere milieucompartiment voorkomen

Het Actieprogramma is vooral ook een bewustwordingsprogramma

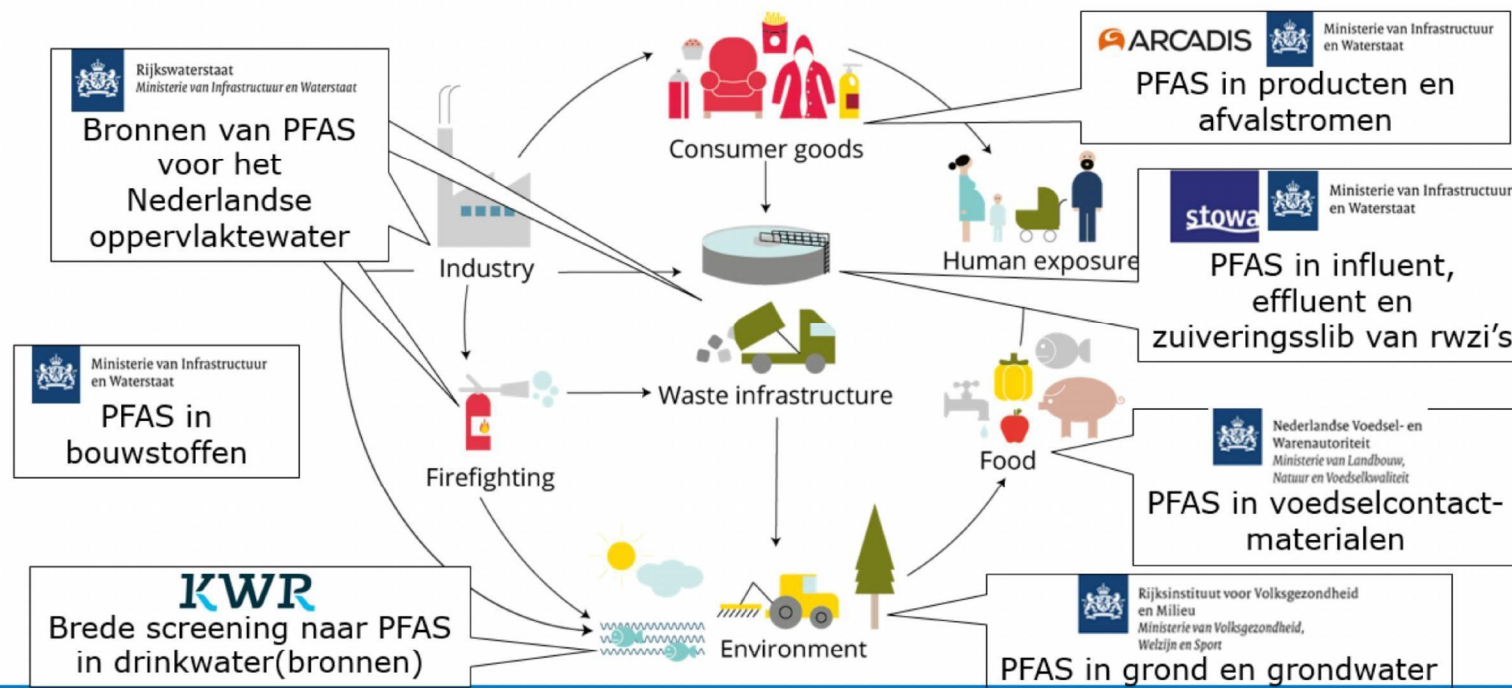

Scope

1. Het AP zoekt op basis van brononderzoeken naar welke acties in de aanpak van PFAS bij de bronnen van PFAS meest kansrijk en effectief zijn.
2. Helpen bij transitie i.v.m. komende EU-restrictie (2025)
3. Het AP richt zich primair op bedrijven en branches.
4. Het AP is aanvullend op wat al in gang is gezet
 - ✓ Andere beleidsontwikkelingen: PFAS in bodem, afval, vergunningverlening en het EU-restrictietraject zelf vallen buiten de scope van het AP.

PFAS-(bron)onderzoeken in Nederland

Bronnenonderzoek *uit NL onderzoeken blijkt tot dusver dat PFAS vooral vrijkomt bij:*

1. PFAS-productielocaties
2. Papierindustrie
3. Water- en vuilafstotende middelen en de producten waarop dit wordt toegepast, zoals tapijt, textiel en leer
4. Schoonmaak- en bestrijdingsmiddelen en fluorelastomeerproducten (rubbers)
5. Brandblusschuim
6. Cosmetica (Zweeds onderzoek, september 2021)
✓ <https://www.kemi.se/en/publications/pms/2021/pm-9-21-pfass-in-cosmetics>

Emissie-routes met ervoor liggende bronnen:

- RWZI's
- Afval(water)verwerkers/stortplaatsen

Huidige werkgroepen

1. Afvalwaterzuivering	Diverse werkgroep met o.m. Vereniging van Nederlandse papier- en kartonfabrieken (VNP), Chemours, Shell, Unie van Waterschappen, adviesbureaus
2. Blusschuim	Diverse werkgroep met o.m. Brandweer, veiligheidsregio's, Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie (VNPI), Branchevereniging van de chemische industrie (VNCI)
3. Textiel en Tapijt	Modint, Tricorp Workwear, Ten Cate Outdoor Fabrics, RIVM
4. Papier	Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP), Groente- en Fruithuis, Golfkartonindustrie, Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI)
5. Cosmetica	Nederlandse Cosmetica Vereniging (NCV), RIVM

Aanpak

1. Samenwerking overheden, bedrijfsleven en kennisinstituten;
Coördinatie IenW en VNO-NCW
2. Gericht op concrete acties en resultaten: ambitieus (zie aanleiding)-realistisch
3. Meerjarenprogramma (2022-2024), met acties korte en langere termijn

Handelingsperspectief richten op:

I. Productielocaties (preventieve fase)

Bedrijven
Overheden

Handelingsperspectief richten op:

- Alternatieven voor PFAS (non-regrettable substitution)
- Waterzuivering productielocaties
- Afvaltransport (vanuit productielocaties)
- Reiniging van gebruikte transportmiddelen

II. Toepassing bij het maken van producten (preventieve fase)

Bedrijven
Overheden
Consumenten

Handelingsperspectief richten op:

- Alternatieven voor PFAS
- Waterzuivering

IV. Emissieroutes met ervoor liggende bronnen (curatieve fase)

Bedrijven
Overheden
Consumenten?

Handelingsperspectief richten op:

- Transparantie in de keten
- Waterzuivering

III. Gebruik van producten (preventieve fase)

Bedrijven
Overheden
Consumenten

Handelingsperspectief richten op:

- Gebruik alternatief (productkeuze)
- Beperk gebruik (bijv. bij brand-oefeningen geen PFAS houdend schuim gebruiken)

Type handelingsperspectieven

- Technisch-inhoudelijk
- Bestuurlijk-juridisch
- Financieel-fiscaal
- Communicatie en voorlichting

Tot slot: vervolg

1. Voldoende kennis aan tafel
2. Uitwerken acties bij specifieke branches samen met betrokken bedrijven
3. Op basis van nieuwe inzichten en brononderzoeken: handelingsperspectieven en acties in kaart brengen

Het Actieprogramma kan faciliteren waar nodig en gevraagd